

Goniec codzienny

Wilno
CZWARTEK
10 czerwca 1943
Nr. 583
Cena w Wilnie 5 fen.

We wtorek zniszczono 141 sowieckich samolotów

Na przyczółku mostowym Kubań zniszczono 100 czołgów i 350 samolotów. — Na morzu Azowskim zatopiono 47 sowieckich łodzi desantowych.

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 9 czerwca.

Naczelné Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na froncie wschodnim nie było wczoraj żadnych poważniejszych walk. Podczas walk

na przyczółku mostowym Kubań, w których w ciągu ostatnich 14 dni bolszewicy użyli 13 dywizji strzelców, trzy brygady strzelców, 6 oddziałów pancernych i wielkie siły lotnicze, poniosł nieprzyjaciół bardzo cięż-

kie straty w ludziach i materiale. Zniszczono 100 czołgów i 350 samolotów.

Oddziały samolotów piku-jących zniszczyły wczoraj u wschodniego wybrzeża Morza Azowskiego 47 sowieckich łodzi desantowych.

Na środkowym odcinku frontu wschodniego podczas próby bolszewików bombardowania niemieckich lotnisk i baz zaopa-

trzeniowych zestrzelono 15 sowieckich samolotów, z tego 11 jedynie przez hiszpańskie myśliwce. Ogółem przeciwnik stracił wczoraj na wschodzie 141 samolotów. Trzy własne samoloty zaginęły.

Ciężkie niemieckie samoloty bojowe bombardowały w nocy na 9 czerwca urządzenia portowe na wybrzeżu Algieru.

Przegląd działań bojowych na froncie wschodnim

BERLIN, DNB. Pomijając ponowne walki odpierające na przyczółku mostowym nad Kubanią koło Krymskaja, rozwijały się 5.6 na pozostałych odcinkach frontu wschodniego jedynie odosobnione lokalne potyczki. Na południowy wschód od Sum wdarły się silne oddziały szturmowe po uprzednim przygotowaniu artyleryjskim do stanowisk bolszewickich, zajęły pewną grupę leżących jedną za drugimi okopów i zniszczyły ich załogi.

Koło Weliża nie zaprzestali jeszcze nieprzyjaciół całkowicie swoich ataków na niemiecką nową główną linię bojową. Nocą uderzył on ponownie w siłę jednej kompanii, lecz atak ten utknął w ogniu obrony. Nad ranem próbowali bolszewicy ponownie przygotować się do ataku. Artyleria niemiecka rozproszyła oddziały szturmowe i rozbiła nieprzyjacielskie działa i baterie miotaczy granatów, które miały rozpocząć ogień osłaniający zamierzane ataki. Lecz natarcia bolszewików w porównaniu z ciągłymi kontratakami w pierwszych dniach czerwca bardzo znacznie osłabły. Wówczas zmuszona była n.p. garstka wschodnio pruskich grenadierów bronię zdobytych przez siebie odcinek okopów przez 66 godzin z tego przez 45 godzin w walce z bliska przeciwko ośmiokrotnie powtarzanym atakom, przeprowadzanym za każdym razem przez 180 do 200 żołnierzy. Przejściowo udało się nieprzyjacielowi zająć z powrotem stanowiska. W przeciwnym razie wyrzucił pewien porucznik z pięciu grenadierami bolszewików znowu z okopów walcząc krok za krokiem granatami ręcznymi i pistoletami automatycznymi. Kiedy wyrzucili wszystkie naboje, użyli pozostawionych przez bolszewików granatów ręcznych, a w końcu i tych zabrakło. Resztki nieprzyjacielskiej grupy, która wdarła się do okopów, wyrzucili oni białą bronią. Po zakończeniu walki jedynie na tym miejscu znaleziono w zdobytych z powrotem okopach z górą 50 poległych bolszewików.

Na froncie nad jeziorem Ilmen ożywiła się 5.6. w znaczniejszy sposób lokalna działalność bojowa. Po poprzednich mniejszych potyczkach oddziałów szturmowych usiłowali bolszewicy wczesnym rankiem zniszczyć pewien wysunięty naprzód niemiecki punkt oporu na południe od Starej Russy. Atakujący batalion sowiecki posuwał się pod osłoną sztucznej mgły i stale był wspierany ogniem ciężkiej artylerii i miotaczy granatów. Części nieprzyjacielskiej grupy bojowej udało się przejściowo wdrzeć się

do najbardziej naprzód wysuniętych okopów, lecz w natychmiastowym przeciwnatarciu zostały zniszczone. W miejscu przełamania się pozostało ponad 100 zabitych bolszewików. Ponadto w ręce niemieckie dostali się jeńcy i broń. W ten sposób załamał się równocześnie cały atak. Ogień obrony odparł resztki bolszewickiej grupy szturmowej. W rejonie Leningradu i na dalekiej północy walki ograniczyły się do niepokojącego ognia artylerii. Ciężka artyleria ostrzeliwała ponownie nieprzyjacielskie transporty i koleje koło Schlüsselburga. Na odcinku Louhi ostrzeliwały baterie niemieckie skupienia wojsk nieprzyjacielskich i stanowiska bojowe na froncie murmańskim oraz okręty w Zatoce Motowskiej na południe od półwyspu Rybackiego i zatopili celnym pociskiem jeden polawiacz min.

BERLIN, DNB. W nocy na 7 czerwca wystartowały silne niemieckie eskadry lotnicze do ponownego ataku na warsztaty „Molotow“, wyrabiające w Gorkim wagony pancerne. Od późniejszych godzin wieczornych aż prawie do północy padały bomby wszelkich kalibrów na obiekty wojskowe, które były tak dobrze oświetlone bombami św. etylowymi, że każdy szczegół można było dokładnie rozpoznać. Do tego doskonale ułatwiała orientację wspaniała pogoda przy zupełnie bezchmurnym niebie. Liczne ciężkie bomby trafiły złowu celnie w różne hale montażowe. Zdjęcia z wyników skuteczności, dwóch pierwszych ataków na warsztaty wagonów pancernych wykazały, że duże hale montażowe i jeden warsztat kowalski zostały spalone, podczas gdy inne hale fabryczne i budowle również wykazały liczne celne uderzenia bomb.

Potyczka morska we wschodnim Bałtyku

BERLIN, DNB. Odważne jednostki marynarki wojennej według komunikatu armii z 8 czerwca zawiązały we wschodniej części Morza Bałtyckiego potyczkę z wielką, mocno opancerzoną kanonierką bolszewicką, uzbrojoną w armatki, i w toku tej walki ciężko uszkodziły okręt nieprzyjacielski.

Okręt przeciwnika, posiadający znaczną przewagę w artylerii, otworzył już ogień, gdy broni niemieckiej łodzi jeszcze nie można było użyć, dzięki jednak zręcznemu manewrowi niemieckiej floty, statków, kanonierkę nieprzyjacielską otoczoną i działanie jej broni zostało unieszkodliwione. W toku potyczki posuwały się jednostki niemieckie całym pędem na rozpaczliwie broniącego się nieprzyjaciela i wkrótce osiągnęły odległość, z której ich broń już nie

była skuteczna. W tym czasie kanonierka nieprzyjacielska skutkiem ostrzału zapaliła się w kilku miejscach, dzięki czemu niemieckie małe łodzie mogły zbliżyć się do niej na niecałe 20 metrów. Taka odległość walki bliskiej była sygnałem do zastosowania granatów ręcznych, rzuconych kilku zebranych razem ładunkami na jeszcze palącą się kanonierkę bolszewicką, której załoga miała wielkie straty, a sama kanonierka mocno uszkodzona. Tylko tej okoliczności, że morze było bardzo wzburzone, należy przypisać, że zamierzone dobytce nieprzyjacielskiej kanonierki nie zostało dokonane.

Statki niemieckie po wypełnieniu swego zadania wróciły do swych baz z tylko nieznacznymi stratami.

Włoski komunikat wojenny

RZYM, DNB. Kwatera główna sił zbrojnych podaje:

Na wodach Bone włoskie samoloty torpedowe zaatakowały konwój nieprzyjacielski, przy czym zapaliły statek handlowy o pojemności 5000 TRB i trafiły jedną z większych jednostek morskich.

Przedsięwzięta przez oddziały angielskie próba lądowania na wyspę Lampedusa została odparta przez włoską obronę, która zatopiła kilka statków nieprzyjacielskich.

Garnizony Pantellerii, które z nieugiętą odwagą wytrzymują

nieprzerwane ataki nieprzyjacielskie, w dniu wczorajszym zniszczyły sześć samolotów. Dalsze trzy samoloty zostały zestrzelone nad wyspą przez niemieckie myśliwce.

Ataki bombowców nieprzyjacielskich na Mesynę i okolice Trapani przyczyniły znaczne szkody. Ustalenie liczby ofiar jest w toku. Obrona lądowa zestrzeliła jeden samolot nad Mesyną i cztery — nad Trapani, z których dwa wpadły do morza w pobliżu latarni morskiej St. Teodoro i dwa na południe od wyspy Favignana.

O nieudanej próbie zajęcia Lampeduzy

RZYM, DNB. Dyplomatyczny współpracownik agencji Stefani podaje, że Anglicy przeciw małemu garnizonowi włoskiej wyspy Lampeduza wystawili znaczne siły. Należy stwierdzić, pisze dalej Stefani, że Lampeduza bardziej podobna jest do dużej rafy, niż do małej wyspy.

Pomimo momentów zaskoczenia i zastosowanych przez nieprzyjaciela dużych środków wojennych żołnierze angielscy, którzy wyładowali, zostali zniszczeni przez oddziały włoskie.

Japoński komunikat wojenny

TOKIO, 8.6. DNB. Cesarska kwatera główna komunikuje:

1. Siły powietrzne armii zestrzeliły podczas krótkotrwałej kampanii w prowincjach Hunan i Hupeh przy współdziałaniu z wojskiem lądowym do dn. 8 czerwca — 17 samolotów nie-

przyjacielskich. Inne 22 maszyny zniszczono na ziemi i zapalono. W tym czasie 4 samoloty japońskie dobrowolnie rzuciły się na obiekty nieprzyjacielskie.

2. Samoloty armii japońskiej prowadziły w dalszym ciągu z obszaru Burmy ataki na Indie Wschodnie w okresie od 1 maja do 5 czerwca i zestrzeliły w walkach powietrznych 62 nieprzyjacielskie samoloty. 40 maszyn przeciwnika, stojących na ziemi, zapalono lub zniszczono. W tymże czasie 9 samolotów japońskich rzuciło się na obiekty nieprzyjacielskie, lub dotychczas nie powróciło, a 24 inne samoloty japońskie doznały uszkodzeń.

TOKIO, DNB. Cesarska Kwatera Główna podaje: Japońskie samoloty morskie zestrzeliły dnia 5 czerwca w ciężkich walkach powietrznych z nieprzyjacielskimi samolotami, które usiłowały zaatakować wyspę Shortland, 20 samolotów nieprzyjacielskich i uszkodziły ciężko dalszych pięć. Trzy japońskie samoloty nie powróciły do swoich baz.

Dalsze rewelacje z aktów smoleńskiego GPU

SMOLEŃSK. Pod nadzorem smoleńskiego NKWD znajdował się po przewiezieniu go z obozu w Kozielsku były pułkownik armii polskiej Bronisław Florian Adamowicz. Adamowicza poddano widocznie przesłuchiwa- niom wszystkich stopni. Całymi tygodniami wywierano nań nacisk i usiłowano go uczynić agentem i szpiegiem. W końcu 3 stycznia 1941 zaznacza podporucznik służby bezpieczeństwa państwa (NKGB), Starikowicz, kierownik oddziału specjalnego w obozie w Kozielsku, w swoim piśmie do kapitana służby bezpieczeństwa Kuprijanowa, należącego do zarządu głównego służby bezpieczeństwa państwa w Smoleńsku.

„Ze swej strony jestem zdania, że skłanianie Adamowicza jest bezcelowe. Trzeba go opracować i następnie oddać pod sąd“.

To znaczy innymi słowy trzeba go usunąć, ażeby nie mógł zdradzić, co przeżył w czasie przesłuchiwań go przez GPU.

Doczepiono doń przy tym, jak to się zwykle działo, postępowanie sądowe, które karę śmierci zwykło wyrażać opisowo jako najwyższy wymiar kary.

Stale na zapytania Polaków, wywiezionych do Związku Sowieckiego o pobyt swoich bliskich, powtarza się odpowiedź, że ci, o których zapytywano przewiezieni zostali do innego obozu, którego miejsce nie jest znane. Pani Aleksandra Urbańska przesiedlona z Białorusi do miejscowości Rodnikowska okręgu Aktjaba, w republice sowieckiej Kazachstan, zwraca się np. do blagalnych słowach do NKWD i prosi o zawiadomienie jej o miejscu pobytu jej męża, byłego podporucznika armii polskiej Ryszarda Urbańskiego, który od marca 1940 r. nie pisał więcej z obozu w Kozielsku. Towarzysz Filipowicz zanotował na podaniu: „Proszę zawiadomić, że przeniesiony został do nieznanego obozu“.

Również Urbański spoczywa w grobach katyńskich.

Krótkie wiadomości

GENEWA, DNB. Niespodzianie minister finansów w USA, Morgentau, podał do wiadomości publicznej, że w końcu czerwca będzie podjęta kampania w sprawie rozpisania pożyczki dwóch miliardów pięćset milionów dolarów. Pieniądze te będą potrzebne jeszcze przed ustaloną na wrzesień kampanią na rzecz trzeciej pożyczki wojennej.

RZYM, DNB. Jak powiadamia agencja Stefani, przy obronie Pantellerii odznaczyła się artyleria nadbrzeżna milicji włoskiej, Milmart. Dotychczas zestrzelono nad wyspą 100 samolotów nieprzyjacielskich. Także w walkach przeciwko siłom morskim nieprzyjaciela Milmart osiągnęła tak dobre wyniki, iż nieprzyjaciół zmuszony był do odwrotu. Tak artyleria przeciwlotnicza, jak i artyleria nadbrzeżna wyspy podlegają oficerom milicji.

SZONAN, DNB. Z zeznań jeńców hinduskich wynika, że panująca w oddziałach brytyjsko - hinduskich febra i malaria, obok krwawych strat w walkach na pograniczu Burmy, spowodowała liczne wypadki śmierci. Stosunki sanitarne są złe, przede wszystkim w oddziałach hinduskich, gdzie odczuwają się wielkie braki w zaopatrzeniu, brak pożywienia, i jak do noszą jeńcy hinduscy, nie tylko są wśród nich straty z powodu działań wojennych, ale zapanowała między nimi malaria i inne epidemie. Hinduskie pułki narażone są bardziej niż Brytyjczycy na niebezpieczeństwo epidemii i głodu, i o ile Brytyjczycy otrzymują posiłki z zaplecza, Hindusi są obarczeni głównym ciężarem walk z Japończykami.

Brytyjczycy oszczędzają swe oddziały w Burmie tak samo, jak na innych teatrach wojny, podczas gdy Hindusi, Nowozelandczycy, Australijczycy, Kanadyjczycy, Południowo-Afrykańczycy ponoszą najcięższe krwawe ofiary.

RZYM, DNB. W Libii i Cyrenajce zostały przez Anglików wprowadzone oddziały policji żydowskiej z Palestyny dla nadzoru nad Arabami, jak donosi gazeta „Tevere“ z Berna, i w ostatnich

czasach została ta policja wzmocniona przez nowe oddziały z Egiptu. Donosi się o licznych nadżyciach tej żydowskiej policji wobec miejscowej ludności.

SZTOKHOLM, DNB. Według doniesienia Reutera z Nashville (Tennessee) 18 żołnierzy USA poniosło śmierć a dalszych ośmiu zostało rannych, w czasie kiedy wojskowy samochód wiozący pewną liczbę żołnierzy na plac ćwiczeń i przez balustradę mostową spadł w dół na 30 stóp.

SZTOKHOLM, DNB. Według wiadomości Reutera z Wellington nie powrócił z lotu nowozelandzkiego hydroplan, należący do lotnictwa wojennego. Na pokładzie znajdowało się siedmiu ludzi załogi i ośmiu pasażerów hydroplanu.

SOFIA, DNB. W niedzielę wieczorem udał się bułgarski minister kultury Jocooff do Preszburga, ażeby podpisać zawarty niedawno między Bułgarią a Słowacją układ stosunków kulturalnych.

SOFIA, DNB. Na podstawie prawa o ochronie narodu dyrekcja ziemiska przy ministerstwie rolnictwa wzięła pod swój zarząd żydowskie posiadłości w kraju.

PSKÓW, DNB. W powiecie Boleszewskim na wschód od jeziora Pejpus zwiększono w stosunku do poprzedniego roku powierzchnię roli na 20 proc.

BARCELONA, DNB. W więzieniu de la Bota, w pobliżu Barcelony, wykonano wyroki śmierci, wydane przez sąd wojenny na rabusiów i morderców Luisa Bardola i Castan'a i Hilario Martinez Alarona.

Obaj przestępcy podczas wojny domowej w Hiszpanii zajmowali kierownicze stanowiska w czerwonej milicji i brali udział w licznych egzekucjach na hiszpańskich narodowcach. Na prowadzonej w międzyczasie rozprawie sądowej przeciw czterem dalszym mordercom komunistycznym z czasów wojny domowej zażądał prokurator również kary śmierci.

Barbarzyństwo angielskiego sposobu prowadzenia wojny

Niezaprzeczalne dowody winy Anglii w terrorze powietrznym

BERLIN. „Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ omawia szczegółowo twierdzenie angielskiego ministra spraw wewnętrznych Morrisona i ministra spraw zagranicznych Edena, jakoby nie Wielka Brytania, lecz Niemcy rozpoczęły nieograniczoną wojnę powietrzną i przytacza ściśle fakty, zaprzeczające wszystkim twierdzeniom Morrisona i Edena.

Organ niemiecki uważa za nonsens twierdzenie, jakoby samoloty niemieckie uczestniczyły w wojnie abisyńskiej i wskazuje na okoliczność, że legion „Condor“ podczas hiszpańskiej wojny domowej był użyty według wskazań generała Franco, przewidujących jak największe oszczędzanie ludności cywilnej, wobec czego zdanie Morrisona, że brytyjska flota powietrzna stosuje terror samolotowy wobec Niemiec, jako odwet za ataki powietrzne niemieckie przeciwko Hiszpanii, jest zupełnie błędne.

Podczas kampanii przeciwko Polsce niemieckie ataki powietrzne były wymierzone wyłącznie na obiekty wojskowe. O ile Morrison próbuje przytaczać Warszawę, jako przykład bezwzględnej wojny powietrznej Niemiec, to na to trzeba odpowiedzieć, że bombardowanie z powietrza nastąpiło dopiero po odrzuceniu z porady angielskiej kilkakrotnych propozycji oddania bronionego miasta. Gdyby

nie nastąpiła ta odmowa, to wówczas Warszawa poniosła by tak samo mało strat, jak późniejsza Eruksella, Paryż i inne miasta nie bronione.

Humanitarne ustosunkowanie się Niemiec.

„Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ wskazuje w związku z tym na treść przemówienia Wodza Niemiec z dnia 6 października 1939 r., w którym Wódz zażądał wobec Reichstagu, że starał się on już w wojnie z Polską stosować broń powietrzną wyłącznie tylko na tak zwane obiekty wojskowe, względnie używać tej broni tylko w wypadkach stawiania czynnego oporu w danej miejscowości.

Poza tym wyraził on nadzieję, że uda się odjąć wojnie jej okropny charakter walki z kobietami i dziećmi i wogóle z osobami nie uczestniczącymi w wojnie. Jakkolwiek propozycja taka przebrzmiała bez echa u mocarstw zachodnich, to jednak nie niemieckie dowództwo wojenne przytrzymywało się swego humanitarnego stanowiska podczas kampanii wojennych w Holandii, Belgii i Francji. Również Rotterdam dopiero wówczas był zbombardowany, gdy wojsko holenderskie odrzuciło propozycję niemiecką złożenia broni i ogłosiło obronę miasta.

Wódz Niemiec ostrzegali „Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ następnie ponownie

stwierdza, że Wielka Brytania rozpoczęła stosowanie terroru powietrznego, gdy samoloty brytyjskie zrzucały bomby na Wilhelmshaven i miejscowość kapitulującą morską Cuxhaven, o czym niemiecki komurkat wojenny powiadomił w dniu 5 września 1939 r.

Następnie organ niemiecki przypomina o atakach brytyjskich na Wennigstede i na małe miasteczko Heide w Szlezwick-Holsztynie i ponownie stwierdza, że dopiero komunikat wojenny z dnia 20 czerwca 1940 roku podaje do wiadomości rozpoczęcie odwetu wobec Anglii.

Pierwszy atak odwetowy na Londyn w noc 6 na 7 września 1940 r. nastąpił dopiero po ósmym brytyjskim ataku powietrznym na Berlin.

Również należy przypomnieć treść przemówienia Wodza Niemiec na zebraniu Reichstagu w dniu 4 maja 1941 r., w której zażądał Wódz, że ostrzeżenie jego przed stosowaniem bombardowania wobec ludności cywilnej, Churchill tłumaczył, jako oznakę słabości Niemiec. W przemówieniu tym zaznaczył również Wódz Niemiec, że w ciągu 3 i pół miesiący wciąż ostrzegał, zanim rozkazał stosowanie odwetu.

Jako najnowszy i nadzwyczaj przekonywujący dokument winy Anglii w stosowaniu terroru powietrznego, należy przytoczyć wreszcie list otwarty znanego angielskiego znawcy żegluga, lorda Winstera z dnia 18 maja 1943 r. do dziennika „Times“, w którym

lord Winsters zważył na twierdzenie, jakoby pomysł angielskiego ataku powietrznego na niemieckie zapory wodne w dolinach na stał się z porady pewnego emigranta żydowskiego w Londynie. Lord Winsters dosłownie pisze: „Takie twierdzenie samo przez się już robi z nas głupców. W rzeczywistości już od lat przed wojną istniał u nas komitet dla wyszukiwania obiektów podlegających atakom powietrznym. Przecież nie można traktować poważnie twierdzenia, że trzeba było dopiero, aby się zjawili uciekinierzy, którzy by po prawie 4 latach wojny zwrócili naszą uwagę na istnienie niemieckich dolin z zaporami wodnymi“.

List ten jest godnym uwagi przyczynkiem do winy angielskiej w stosowaniu terroru powietrznego, jak i wogóle do zagadnienia winy Anglii w wojnie, gdyż potwierdza on, że Anglicy mieli już przygotowane projekty zniszczenia niemieckich dolin z zaporami wodnymi, zanim prezes ministrów Chamberlain prowadził układy w Monachium. Dlatego dokument ten należy do brzo zapamiętać.

„Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ daje wyraz przekonaniu, że przypuszczalnie naród angielski będzie miał jeszcze sposobność do pomyślenia o tym, czy terror powietrzny, wyleziony i rozpoczęty przez Churchilla w stosunku do kobiet i dzieci, jest korzystnym środkiem walki.

(„Wilnaer Zeitung“).

ZAGADNIENIE

brytyjsko-amerykańskiego tonu

BERLIN. Angielsko-amerykańska flota transportowa straciła w maju 851.000 TRB co odpowiada równo 1,25 milionom ton amerykańskich. Straty te można podzielić na spowodowane przez Niemcy 430.000 TRB, 88.000 TRB przez Włochy i 333.000 TRB przez Japonię. Do tego dochodzi okragło 200.000 TRB uszkodzonych statków przez torpedy i bomby, który to tonaż jako nieuzupełniony na najbliższą przyszłość również odpada. Jak długo potrwa doprowadzenie statków tych do stanu używalności trudno przewidzieć ze względu na przeciążenie amerykańskich warsztatów okrętowych. Zdolność reparacji angielskich warsztatów okrętowych jest w przeciągu ostatnich czterech miesięcy ograniczona na korzyść przebudowy statków konwojujących. Szczególnie ujemnie wpływa gorączkowa budowa korwet na budowę nowych statków handlowych, których budowa z przeciętnej wydajności miesięcznej 100.000 do 120.000 TRB spadła do zaledwie 50.000 TRB. Przy tych nowych budowach chodzi tylko o statki szybkie, które mogą być wykonane w znacznie wolniejszym tempie i zużywają więcej kosztownych materiałów, lecz mimo to nie są dostatecznie szybkie, by się mogły uchronić od ataków niemieckich łodzi podwodnych. Ze względu na ten niezmiennie poważny stan tonażu kładą sfery miarodajne w Londynie i Waszyngtonie widocznie nacisk na to, aby we własnym obozie nie pokładać zbyt wielkich nadziei na rychłe i gruntowne zmiany, tym bardziej, że z zestawień majowych jest widoczne, że używane przez Anglików określenie „Bitwa na Atlantyku“ okazało się za wąskim pojęciem. W rzeczywistości chodzi bowiem o walkę na wszystkich morzach, która rozstrzygnie o ogólnej całości tonażu, która opiera się na 31,9 milionach TRB lub równo 48 milionach ton amerykańskich.

Opinia Anglika o armii sowieckiej

BERLIN. (DNB). Korespondent dziennika „Evening Standard“, Godfrey Blunden, po niedawnym powrocie ze Związku Sowieckiego określa w pewnym bardzo ciekawym artykule terrazniejszą liczebność armii sowieckiej, jako „ostatni wysiłek“. Zdanem jego, mobilizacja w Rosji Sowieckiej obecnie zasła tak daleko, że nawet najbardziej odległe wioski sowieckie są zupełnie pozabawione mężczyzny. Dalszych zaś rezerw Związek Sowiecki nie posiada do dyspozycji.

Rozważając dalej sprawę armii, ten korespondent angielski jest zdania, że jakkolwiek armia sowiecka może dorównuje armii niemieckiej swym uzbrojeniem, lecz nie posiada odpowiedniej sprawności bojowej. Wyobrażenie o rosyjskim walcu parowym jest najzupełniej błędne. Wreszcie Blunden stwierdza, że wobec siły ognia armii współczesnej, jest masa ludzka jako taka zupełnie bezsilna.

Jest to, jak należy z naciskiem zaznaczyć, zdanie Anglika o sojusznicy armii sowieckiej, które tutaj podane jest dla ścisłości obrazu. Zresztą dowództwo armii niemieckiej na szczęście nie potrzebuje czerpać takich wiadomości z gazet angielskich.

Bez ograniczeń wyzyskiwanie dzieci w Stanach Zjednoczonych

SZTOKHOLM (DNB). Dla znalezienia tanich sił roboczych przemysłowcy żydowskiej plutokracji w Stanach Zjednoczonych coraz częściej uciekają się do pracy dzieci. Dzięki swemu wpływowi politycznemu udało się im pomimo albo zupełnie ignorancji ustawodawstwa, ochraniającego wiek dziecięcy w wielu stanach Ameryki Północnej. Tak dzieje się przede wszystkim w wielkich stanach przemysłowych wschodniej części kraju i Kalifornii. W stanie New York obecnie prowadzi się obrady nad wnioskiem ustawy, zezwalającej na zatrudnienie dzieci od 12 roku życia w fabrykach i biurach. W parlamentach 5-ciu stanów wystąpiono z wnioskiem skasowania zakazu pracy nocnej dla osób młodszych. W stanie Massachusetts

wnieśli projekt ustawy, zezwalającej na pracę do północy 15-letnich dzieci w zakładach rozrywkowych. W rzeczywistości jednak przemysł już rozpoczął na większą skalę zatrudnianie dzieci w sposób nielegalny. Według wiadomości, otrzymanych od miarodajnego urzędu związkowego bezprawne zatrudnianie dzieci wzrosło podczas roku 1942 co najmniej o 132 %. Również używano dzieci w wieku od 8 do 12 lat do pracy nocnej. N. p. dzieci w tym wieku musiały w ciągu długich godzin pracować w chłodniach, a mianowicie od godz. 3 do 8 zrana, a potem szły one do szkoły. W takich warunkach zwiększyły się nadzwyczajnie wypadki nieszczęśliwe z dziećmi przy pracy w zakładach przemysłowych w Stanach Zjednoczonych.

Nie tylko w Katyniu są groby jeńców polskich

SMOLENSK (DNB). Gazeta „Nowy Putj“ opublikowała pod tytułem „Innych grobów szukajcie w Pieczorze“ artykuł dziennikarza rosyjskiego Siergieja Szyrakowa, który zwięźłał mogiły w Katyniu i przy tej sposobności wspomina o losie innych polskich jeńców wojennych. Z własnej pamięci podaje on o tym m. in.: „Na północy Związku Sowieckiego od miasta Kotlas aż do rzeki Pieczory i na północnych stokach Uralu koło Workut, znajduje się obóz koncentracyjny Uchto-Pieczorski na przestrzeni 1500 km., którego mieszkańcy w liczbie 200.000 ludzi zamknięci są tam przy pracy, trwającej od 16 do 18 godzin. Ja sam odbywałem tam karę w ciągu 5 lat.“

W kwietniu 1940 przybyli pierwsi polscy jeńcy wojenni, którzy uprzednio pracowali w kopalniach Donbassu. W sierpniu znajdowało się tam już równo 20.000 tych nieszczęśliwych. Byli to wyłącznie żołnierze. Oficerów natychmiast oddzielono od nich i przeniesiono do obozu dla jeńców, a los ich pozostał nieznany dla przybyłych polskich jeńców wojennych.

Dobre pamiętam pierwszą partię jeńców, przywiezionych do obozu Ust-Uchta. Padał śnieg. Mały parowóz ciągnął 67 platform, na których gęsto stłoczeni stali polscy żołnierze. Ich lekkie płaszcze, zupełnie porwane, zamieniono pokryciem z worków lub łachmanów.

Wyładowano ich u podnóża góry wapiennej w Vetlosjan. Rozbito stare porwane namioty i nowy „200-ny obóz dla jeńców wojennych“ (I polski obóz) był gotów. Polacy pracowali na górze w Vetlosjanie i byli zmuszeni tam od rana do wieczora wozic wapno. Nie mogli oni wytrzymać w tym ostrym klimacie, skutkiem czego wkrótce pojawiły się choroby, jak szkorbut, dezenteria, tyfus i t. d. Posiek składający się z pół litra wody z mąką przed południem, litra takiegoż jedzenia wieczorem oraz chleba. Czasem zamiast mąki zdarzało się kawałek cuchnącej ryby, którą gardziły nawet psy czekistów. W pogoni za chlebem potrafili niektórzy z Polaków wyłamać dwa do trzech metrów sześciennych skały wapiennej, gdyż wówczas

otrzymali oni 300 gr. chleba.

Lecz od tak ciężkiej pracy organizm ich szybko się wyczerpywał i już po kilku dniach człowiek taki mógł wyrobić dziennie zaledwie tylko pół metra skały, a wówczas otrzymywał on zaledwie 300 gr. chleba. Stał się on coraz bardziej i umierał z wycieńczenia. Śmiertelność wśród jeńców wzrastała się z każdym tygodniem. Skutkiem szkorbutu puchły nogi, krwawiły dziąsła, wypadały zęby, grasowała biegunka, a kogo te objawy epidemii oszczędziły, ten zapadał na tyfus. Do tego wszystkiego odbywały się jeszcze tak zwane strzelania „z zamiłowaniem dla sztuki“ które wykonywali czeleści. Jeżeli ktoś z jeńców powiedział cokolwiek niepodobającego się czeleści, to natychmiast strzelano do niego.

Według oświadczenia sprawozdawcy, w odległości 200 metrów od góry Vetlosjan, znajduje się cmentarz. Leżą tam setkami polscy jeńcy.

Codziennie zakopywano 15—20 ludzi z obozu polskiego, a ile takich obozów znajduje się na przestrzeni 1500 km. jak np. obóz pod Uchto - Pieczorskimi? Autor oświadczył, że może on wymienić, oprócz mogił oficerskich w Katyniu, jeszcze kilka tuzinów mogił zbiorowych żołnierzy polskich. Tam powinien Sikorski ich poszukać, a mianowicie w Uchto-Pieczorsku, w obozie koncentracyjnym nr. 200 (I obóz polski) na wschodnich stokach góry Vetlosjan.

RZYM. (DNB). Jak podaje agencja Stefani z Lorenzo-Margueru (Portugalska Afryka Wschodnia), w kopalniach, węgla Afryki Południowej około Northfield, wydarzyła się wielka eksplozja, której ofiarą padło 65 górników a wielu innych robotników zasypana ziemia. Ponieważ nie odkopano jeszcze zasypanych trupów, pozostali górnicy odmówili dalszego prowadzenia pracy.

Wzrost gangsterstwa w USA

GENEWA. „Kontrofensywa wszystkich organizacji miejskich, państwowych i związkowych przeciwko stale wzrastającej przestępczości jest nieodzowna i nie potrzebna“ — oświadczył szef policji związkowej, Adgar Hoover, w czasie uroczystości wręczenia świadectw wychowankom związkowej szkoły policyjnej. „Cyfry stają się rzeczywistością niepokojącą“, powiedział on, jak donosi „Associated Press“, w swoim przemówieniu. „Jest coś nie w porządku z moralnością naszego narodu, skoro nie mający jeszcze prawa wyborczego młodociani popełniają 15 proc. wszystkich morderstw, 35 procent wszystkich napadów rabunkowych, 58 procent wszystkich kradzieży samochodowych i 50 procent wszystkich włamań. Aresztowania młodych dziewcząt poniżej 21 lat za wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej wzrosły w ostatnim roku 76 procent“.

Hoover ma nadzieję, że przez „kontrofensywę“ przeciwko prze

stępcości potrafi naprawić nadwzrogoną moralność publiczną w Stanach Zjednoczonych. Zmuszony on jednak był stwierdzić, że nie jest to sprawa łatwa. Albowiem nie potrafi on wyrwać z korzeniami. Tkwi ono głęboko w strukturze zażydzonej plutokracji amerykańskiej. Gazeta „Philadelphia Inquirer“ przytoczyła niedawno przykład, który wykazuje raka na ciele demokracji za Oceanem: Organizacja partyjne w Stanach Zjednoczonych nie wzdurają się dzisiaj przed używaniem jako wyborców tak zwanych „martwych dusz“ mianowicie ludzi, którzy już dawno zmarli, albo przeprowadzili się do innej miejscowości. Jak pisze gazeta, w Filadelfii stworzono komisję dla wykrycia niesłychanych oszustw, jakich dokonywali przede wszystkim demokraci, partia Roosevelta. Aczkolwiek zwolennicy Roosevelta próbowali pogróżkami i terrorem sabotażować prace wyjaśniające tej komisji, to jednak nie zdołali prac wspomnianych prze

wać. Komisja podała obecnie do wiadomości, że w samej tylko Filadelfii umieszczono w r. 1942 nieprawie na listach wyborców nie mniej jak 94.500 osób. W kwietniu bieżącego roku wykryła komisja dalszych 6.000 osób, które albo zmarły albo się przeprowadziły, a mimo to figurowały nadal jako osoby uprawnione do głosowania. W końcu swego artykułu pisze „Philadelphia Inquirer“, że trzeba już wiele cywilnej odwagi na to, by udać się do tych gniazd os. Czy mr. Hoover będzie miał tyle cywilnej odwagi, by przeprowadzić swoją „kontrofensywę“ przeciwko partii swego mistrza Roosevelta? W każdym razie chodzi tutaj także o aktualny temat polityczny, albowiem że z moralnością Stanów Zjednoczonych jest coś nie w porządku, jak to musiał stwierdzić szef policji związkowej, dowodzi codziennie zachowanie się gangsterów powietrznych z Ameryki podczas ich ataków terrorystycznych na ludność cywilną Europę

Szyderczy śmiech w Kremlu

Byli poseł Roosevelta w Związku Sowieckim, obecny poseł nadzwyczajny, multi-milioner Davies, napisał książkę jak już ogłoszono, o swojej działalności w charakterze posła przy towarzyszu Stalinie. Według tej książki nakreślił żydzi w Hollywood film p. t. „Mission to Moscow“.

Korespondent gazety „Sunday Times“ w związku z tym donosi: Film „Mission to Moscow“ barośmieszył się w Kremlu. Stalin na tym filmie był przedstawiony w niezgrabny sposób, tak jakim go sobie pragną wyobrażać Amerykanie.

Takiego, jakiego sobie chcą wyobrażać Amerykanie... I jakiego chcą sobie wyobrażać Anglii. powinien być dodac korespondent.

Wyobrażamy sobie dobrze, jakie pośmiewisko wzbudził ten film, kiedy ukazał się w Moskwie w

zamkniętym kole kompanów Stalina W Kremlu szydzą z głupoty i krótkowzroczności tak zwanych państw kapitalistycznych. Wyobrażają one Stalina jako pocziwego starca z długimi wąsami, przy tym jest on jednak...

Tak, to jest „potwór z Kremla“, jak nazwał go „exposel“ i terazniejszy poseł nadzwyczajny Davies w lepszych czasach. Śmierć milionów należy zapisać na rachunek tego potwora. Śmierć dalszych milionów należy odczytywać w wypadku gdyby ten potwór wyłaził z Kremla i przeszedł się po krajach europejskich.

Nie też dziwnego, że w Kremlu śmieją się szyderczo, kiedy widzą, jak kapitalistyczni sprzymierzeńcy zachowują się jak te cielęta z baśni, które same wybierają sobie rzeźnika.

(„Der Angriff“)

DAJSZA LISTA ROZPOZNANYCH OFIAR morderstw bolszewickich w lesie pod Katyniem

GRODY Władysław, podpor.
KONARZEWSKI Dariusz Woj-
ciech.
URUSKI Wasył, podporucznik.
STARDA Włodzimierz Felicjan,
ur. 16. II. 1911 w Chrzanowie.
SZANZER Maksymilian, pod-
porucznik, Bielsko.

CZAJKOWSKI Hieronim.
POHORECKI Bolesław Herbert.
CYWIL, Warszawa, ul. Stara Ło-
wicka 99.
PASTWA Wacław, porucznik.
JUSZKIEWICZ Karol, nauczy-
ciel z Kleszczowic.

NOWAK Zbigniew.
HOFFMANN Wilhelm Lucjan
Iubczów, gmina Sempolne, pow.
Kolo.

MIKŁASZEWSKI Jerzy, kapi-
tan, Warszawa, Kielecka 46.

WIECZOREK Antoni, Warsza-
wa, ul. Fabryczna 30 m. 4.
SZWEDEK Antoni, obraczka z
monogramem M. D. 10. IV. 1939.

OLSZEWSKI Mieczysław.
DUDZIŃSKI Edward Stanisław,
podporucznik.

MŁODECKI Edmund Karol, dr.
med. Brześć n. Bugiem, ul. Zyg-
muntowska.

STARZYK Kazimierz, porucznik
Ulicka 22.

PACHNIKIEWICZ Wacław, 4-ry
kartki z nadawcą H. U.

KRZESIŃSKI, Warszawa, ul.
Bracka 14 m. 2.

KWIATKOWSKI Zbigniew Jan,
podpor., 9. V. 1912.

KUKIELKA Józef, porucznik.
GABRYCH Alojzy.

KINDT Gustaw, podpor., ur.
21. II. 1911 w Radomiu, kartki z
nadawcą: Zofia Kindt, Warszawa,
Falańska 53.

KRUSCHE Jan, kapitan, adwo-
kat, Warszawa, Jerozolimska 49
m. 7, albo Warszawa, ul. Piusa XI.
11 m. 36.

DZIKOWSKI Czesław, inżynier,
Warszawa, Asfaltowa 12.

KOSIOLEK Leopold, podporuc-
znik.

BORONSKI Wacław, legityma-
cja urzędnika państwowego.

KUROWSKI Mieczysław, po-
rucznik.

CZARNECKI Zygmunt, poruc-
znik 40 p. piechoty.

KOPERSKI Tadeusz, podporuc-
znik, 2 metryki synów.

SWIERCZEWSKI Seweriusz,
podporucznik.

KAMIENSKI Stanisław, koman-
dor, por.

SPEŁAWISZEWSKI Marian, pod-
porucznik.

PYSZKO Jan, oficer, ur. 9. VI
1891 w Kutnie, Ustroń-Słonski.

KWASKOWSKI Stanisław, ma-
jor.

SZYPOWSKI Antoni Włod-
mierz, major, karta członka Czer-
wonego Krzyża.

STOLARZ Stefan, por., dowód
wojskowy, karta Czerwonego
Krzyża.

SZEPKOWICZ Stanisław, major,
odznaka wojskowa „Piłsudski”.

JANICKI Jan, kapitan, dowód
osobisty.

CERTOWICZ Jan, w. lekarz
wojskowy.

SAPIJEWSKI Jan Tadeusz,
lekarz sztabu, dowód wojsk.

PAŁCZYŃSKI Wincenty Fran-
ciszek, major, leg. wojsk. dzien-
nik.

RAJCHENBERG Guido, major.
CHOJENSKI Edmund, major, or-
der „Virtuti Militari”.

KUTYBA Józef, por., ur. 9. II.
1899 w Krakowie, leg. klubu nar-
ciarskiego, order „Virtuti Milita-
ri”.

LESIŃSKI Piotr, kapitan.
GLAZEWSKI wzgl. BLĄZEJEW
SKI Bolesław, w. lekarz sztabu
ZIOŁKOWSKI Jan Leon, major,
kapelan polowy.

JAMIOŁKOWSKI Konstantyn.
HORAK Stefan, kapitan.
HAJDIK Antoni, major.
WOJCIWICZ Marian, por.
PILEWSKI Julian, major, Kra-
ków, ul. Topolowa 46.
MURAWSKI Eugeniusz, inż., po-
rucznik, leg. urzędnika państwo-
wego.
MICHAŁIK Paweł Adolf, ur.
11. XI. 7, por., ks. upos., legity-
macja urzędnicza, list. w języku
niemieckim.
RAMOLT Witold - Baludin, le-
karz.
STECZNIOWSKI Michał, poru-
cznik, ur. 7. 9. 1895.
TURKIEWICZ Jan, porucznik
książeczka PKO Nr. 817936 c.
DOWNAROWICZ Kazimierz.
SKINIACZNY Andrzej, podpo-
rucznik.
LECH Stefan, podporucznik.
TALACZYK Karta z apteki A.
Kozakiewicz, Dubno (Wołyń).
KOPACKI Stanisław, kapitan
ur. 17. 1. 1885 w Wieluniu, zamie-
szkały w Warszawie, Jerozolim-
skie Aleje 9.
KROGULSKI Henryk, Stani-
sław, ur. 15. 7. 1905 r. w Rajbroit.
DĄBROWSKI Czesław, należo-
no notes z adresem: Regina Roma-
nowna, Brześć nad Bugiem.
LIPPOMAN Czesław, podpor.
RADECKI Mikulicz, Edward,
Henryk, podpor.
FIRKO Henryk, porucznik.
MOSZCZYŃSKI Antoni, dr. me-
dycyny, zaświadczenie prawa jaz-
dy.

BURKA Józef.
SIKORSKI, porucznik marynar-
ki.
POSTOLKA Tomasz, ur. 30. 9.
1909 r. w Waronówce.
PILIKOWSKI Janusz, podporu-
cznik.
LICHON Julian, podporucznik
31 pułku.
ZYBLEWSKI Józef, dr. med.
Brześć nad Bugiem, ul. 3 Maja 35
m. 2.
ENGEL Abraham, dr. med., ka-
pitan.
SALEGA Jan, major.
BAGIENSKI Eugeniusz, kapi-
tan.
WINKOWSKI Henryk, adwokat.
STEPŁE Jan, porucznik, ur.
26. 1. 1906 r., zam. Wągwieski, ul.
Piłsudskiego Nr. 8.
HIRSZ - OSZEROWICZ - WIG-
DOROWICZ, znał. notes z nadru-
kiem: Dr. med. E. Wiedrowski.
PIETRASZEK Józef, kapitan.
RYTLEWSKI Teofil, Gdańsk,
podporucznik.
BINDER Eugeniusz, podporuc-
znik, Kraków, ul. Łozowska 52,
m. 6.
MORAŃSKI Witold, podporuc-
znik.
STARK, Edward Alfons, urodz.
10. 7. 1898, orucznik.
LYSZKOWSKI Jerzy, poruc-
znik.
SZUBERT Tadeusz, podporuc-
znik.
BILMIN Stanisław.
DAJSZE LISTY POMOROWA-
NYCH ZAMIESZCIMY.

UWAGA!

Informacje o pomordowanych w Katyniu

Podajemy do wiadomości ro-
dzin polskich oficerów, pomor-
dowanych przez bolszewików w
lesie pod Katyniem, że mogą
zwracać się z prośbą o informac-
je, względnie o nadesłanie im
ostatnich pamiątek, znalezio-
nych przy zwłokach, do pełno-
mocnika Niemieckiego Czerwo-

nego Krzyża na Kraj Wschodni
w Rydze.

Podania należy pisać w ję-
zyku niemieckim.

Adres:
An das Deutsche Rote Kreuz,
Der Beauftragte für das Ostland
Auskunftsstelle
Riga

Wolter-von-Plottenberg-Ring. 51

Będziemy mieli własny tytoni

Z pracy wileńskiego oddziału uprawy tytoniu

W celu należytej organizacji
zaopatrzenia wileńskiej fabryki
tytoniowej „Patrimpas” w su-
rowiec tytoniowy, został utwo-
rzony specjalny oddział uprawy
tytoniu. Dotychczas już zawarł
on bezpośrednio i poprzez swo-
ich przedstawicieli instruktorów
tytoniowych, agronomów rejo-
nowych i instruktorów kultur
specjalnych, umowy z rolnika-
mi na 156,55 ha powierzchni
plantacji tytoniowych. Prawdo-
podobnie do ostatniego dnia
zawierania umów, t. j. do 15
czerwca, powierzchnia ta zwię-
kszy się jeszcze do 180 ha. Do
liczby tej nie wchodzi drobne
plantacje tytoniowe, liczące do
200 krzaków, a uprawiane
przez rolników na własne po-
trzeby za specjalnym zezwolen-
iem. Tutaj ostrzegamy wszyst-
kich, że należy koniecznie po-
starać się o takie zezwolenia
(wydawane bezpłatnie), ponie-
waż oddział będzie przeprowa-
dzał bardzo surową kontrolę
dla wykrywania nielegalnej upra-
wy tytoniu. W tej liczbie 156,55
ha plantacji tytoniowych na
pierwszym miejscu stoi powiat
wileński, w którym powierzchnia
przeznaczona pod uprawę
tytoniu wynosi 64,6 ha. W po-
wiecie wileńskim z kolei prze-
długają gminy: rudomińska (18,8
ha) i mejszagońska (11,1 ha).
Na drugim miejscu stoi powiat

wilkomierski z 31,55 ha planta-
cji. Na trzecim miejscu jest po-
wiat trocki z 19,75 ha, na czwar-
tym oszmiański — 11,5 ha, na
piątym uciański — 10,9 ha, na
szóstym świrski — 7,8 ha, na
siódmym święciański — 4,55 ha,
na ósmym ejczyński — 3,9 ha,
wreszcie na ostatnim miejscu
stoi powiat jezioroski, w któ-
rym zawarto umów na 1,55 ha.
Według warunków umowy od-
dział uprawy tytoniu dostarcza
plantatorom sadzonek tytonio-
wych. Rolnicy, którzy zawarli
umowy, otrzymują sadzonki na
kredyt, a w jesieni, kiedy będą
dostarczali do punktów skupu
wyhodowany tytoni, zapłacą po-
fenu za sadzonkę. Do rozda-
nia przygotowano 8 milionów
sadzonek. Z tej liczby więcej
niż dwa miliony zostały już po-
dzielone między plantatorów.
W bieżącym tygodniu przewi-
duje się podział około 1 1/2 mi-
lionu sadzonek. Przedewszyst-
kiem otrzymują sadzonki powia-
ty: oszmiański, uciański i świr-
ski, oraz gmina szumska z po-
wiatu wileńskiego. Wobec za-
krojonej na tak szeroką skalę
akcji uprawy tytoniu należy się
spodziewać, że w roku bieżą-
cym wileńska fabryka tytoniowa
otrzyma dostateczne ilości su-
rowca tytoniowego miejscowej
produkcji. (f)

ZE SPORTU

Wileńska fabryka mebli zdobywa puchar przechodni

Sobotnie zawody o puchar zwią-
zków zawodowych nie przyniosły
sensacyjnych wyników. W obu
spotkaniach zwyciężyli faworyci.
Z niezrozumiałych przyczyn na bo-
isko nie stawiała się drużyna sk r-
ników, która dzięki losowaniu zna-
lazła się bez walki w półfinale.
Nieobecność piątej drużyny wpły-
nęła na zmianę czasu gry w dwóch
meczach, (nie 45 minut, a dwa a-
zy po 30 min.). Wyniki meczów
przedstawiają się następująco:

„FABRYKA MEBLI” — „KAILIS”
5:1 (4:1).

Ambitnie grająca drużyna „Kai-
lisu” wyszła na boisko przed-
wzrostem meblarzy, silniejszej niż
reprezentacja Wilna. Grano bez-
szans, ale ambitna postawa mło-
dych graczy jest godna pochwały.
Bramki zdobyli Tamasz 1, Sauno-
ris 3, i Klimas 1 dla zwycięzców, a
honorową bramkę dla „Kailisu”
zdołał Eyczkowski. Sędzia pan
Janulewicz nie dopuścił do ostat-
niej gry.

„BALTIKA” — „GLUOSNIS”
2:0 (2:0).

Drużyna „Baltiki” mogła tego
dnia schodzić z boiska nie jako

zwycięzca, ale jako pokonany. Zwy-
cięstwo dzięki temu, że atak „Glu-
osnisu” cierpi na brak strzelców,
a bramki zdobyte w 4 i 23 minu-
cie przez Bartoszewicza IV i U-
donasa wystarczyły do zdobycia
miejsc w finale. W ataku zwy-
cięzców Stundis słabszy niż zwy-
kle. Mecz nie ciekawy, sędziował
poprawnie pan Wolskis.

FINALE: „FABRYKA MEBLI” —
„BALTIKA” 7:1 (1:1).

Mecz finałowy był pokazem gry
fabryki mebli, która nie miała sła-
bich punktów. Drużyna zwycięz-
ców była drużyną zgraną, bojową,
o szybkim starcie do piłki i wygra-
ła zaskoczenie.

Wynik jednak jest co do stosun-
ku sił za wysoki, należy go przy-
pisać załamaniu psychicznemu gra-
czy „Baltiki” po stracie trzeciej
bramki. Najlepszym na boisku był
powracający do formy bochny po-
mocnik Siergiejew o którego roz-
biły się kci lewego skrzydła
ataku „Baltiki”, a którego dokład-
na podania ciągle pchały własny
atak do przodu, zagrażając bram-
ce Łosia. Trzeba jednak przyznać,
że drużyna zwycięzców miała
swoją dobrą dzień. Prawie wszyst-

kie posunięcia wychodziły tak, jak
powinno być wyjść. W „Baltice”
bardzo słaby Bartoszewicz I, z ta-
kim startem nadaje się dzisiaj na
skrzydłowego, ale do drużyny
„Old - Boyów”. Ten doskonały
dawniej gracz, był cieniem daw-
nego asa z „Ogniska” i „Druka-
rza”. Stundis ostatnio jest absolut-
nie bez formy, a Wiśniewski jako
pomocnik za mało pilnował Tuma-
sza. Najlepszym graczem w druż-
ynie „Baltiki” był bezspornie
znajdujący się w doskonałej kon-
dycji fizycznej, ambitny i pracow-
ity Godlewski. Drużyny wystą-
piły w następujących składach: fa-
bryka mebli: Parkitny, Grabożyś.
Paszkiewicz, Siergiejew, Andrulis
I, Urban, Ludkiewicz, Saunoris,
Celfeldas, Tumasz i Klimas.

„Baltika”: Łoś, Kleckauskas, Ju-
dycki, Wiśniewski, Godlewski,
Sienkiewiczzius, Bartoszewicz I,
Bartoszewicz IV, Stundis, Kriek-
szczunas, Tomaszewski. Już w
czwartej minucie Saunoris zdo-
bawa prowadzenie. „Baltika” prze-
waga — kilka niebezpiecznych mo-
mentów pod bramką Parkitnego.
Po kilku minutowej przerwie
„Baltiki” meblarze przychodzą do
głosu. Kleckauskas i Godlewski
dają z siebie maksimum w takich
ciężkich dla swojej drużyny mi-
nutach. Pod bramką meblarzy oc-
kornerze w 38 minucie ten sam
gracz poprawia — Parkitny broní
ale takich strzałów obronę nie
można — są nie do obrony. 1:1.

Wynik ten pozostaje do przer-
wy. W drugiej połowie przewaga
ma drużyna fabryki mebli. Tu-
masz w 11 minucie pięknym strza-
łem w górny róg zdobywa prowa-
dzenie. Następuje zryw „Baltiki”.
W 22 minucie Bartoszewicz IV tra-
fia w słupek. W czasie swej prze-
wagi „Baltika” traci trzecią bram-
kę, zdobywa ją z odległości kilku
kroków w 31 minucie Saunoris.

Od tej chwili drużyna fabryki
konserw załamuje się. Klimas w
36 podwyższa na 4:1, w minucie
później na 5:1. W 38 minucie po-
ładnym zagranie z Ludkiewiczem
Saunoris osiąga 6:1. „Baltika” roz-
paczliwie się broni, prawoskrzyd-
łowy ostentacyjnie spaceruje po
boisku z założonymi z tyłu rekła-
ma (trzeba umieć i przegrywać).
Kłęska!

Na 4 minuty przed gwizdkiem
Tumasz zdobywa 7. bramkę. Bram-
karz „Baltiki” Łoś nie ponosi winy
za puszczoną bramkę. Sędzio-
wał dobrze pan Janulewicz.

Po zawodach odbył się w Wal-
gisie II bankiet dla zawodników,
na którym po krótkim przemówie-
niu pełnomocnik Związków Zawo-
dowych pan Kupke wręczył panu
dyrektorowi Wojtkiewiczowi
piękny puchar. Ten koleżeński wy-
czór był miłym zakończeniem tu-
nieju, i był jeszcze jednym sukces-
em organizatorów zawodów, z pa-
nem Eiwajnisem, kierownikiem
sportu i propagandy Związków Za-
wodowych na czele. (K)

Nie chodź po torach kolejowych

Wciąż jeszcze zdarza się, że
mieszkańcy dla skrócenia sobie
drogi, czy też poprostu przez
lekkość chodzą po plan-
tach i innych urządzeniach ko-
lejowych. Tymczasem jest to
surowo wzbronione. Tory ko-
lejowe można przechodzić tylko
w specjalnych miejscach na
przejazdach. Wobec tego, że
koleje żelazne muszą obecnie
wykonywać wiele zadań dla
należytego obsłużenia nie tylko
frontu, ale i ludności cywilnej,

jest łatwo zrozumiałą koniecz-
ność przedsięwzięcia jaknaj-
ostrzejszych środków, aby od-
powiednio zabezpieczyć ważne
urządzenia kolejowe. W intere-
sie więc wszystkich ostrzegamy
przed chodzeniem po torach i
innych urządzeniach kolej-
owych. Warty i patrole wojsko-
we i policji kolejowej będą jak-
najsurowiej postępować wobec
wszelkich wykroczeń przeciwko
temu zarządzeniu. (f)

Zezwolenia na uprawę tytoniu

Jak już to było ogłaszane w
prasie w roku bieżącym uprawa
tytoniu bez zawarcia umowy
czy też zezwolenia jest wzbro-
niona. Jednak nie wszyscy rol-
nicy mogą podpisywać umowy
na uprawę tytoniu, bowiem
większość rolników uprawia
mniejsze ilości na własne po-
trzeby. Monopol tytoniowy,
chcąc umożliwić i drobnym rol-
nikom uprawę tytoniu wydaje
zezwolenia na uprawę na swoje
potrzeby 100 czy 200 krzaków
tytoniowych. Zezwolenia
wydawane są bezpłatnie, tylko
w jesieni rolnicy będą musieli
dostarczyć do wyznaczonych
punktów skupu od 100 krzaków
1,5 kg, a od 200 — 3 kg
suszonego tytoniu. Za ten tytoni
monopol wypłaci ustalone ceny.
Dlatego warunki uprawy mniej-
szych ilości tytoniu są bardzo

dogodne i nie ma żadnej po-
trzeby uprawiać tytoni potajem-
nie bez zezwoleń. Wobec tego
rolnicy powinni postarać się o
zezwolenia, jeśli nie chcą nara-
zić się na nieprzyjemność, po-
niważ w roku bieżącym wszyst-
cy uprawiający tytoni będą kon-
trolowani, a uprawiający niele-
galnie surowo karani. Zezwol-
enia na uprawę mniejszych
ilości tytoniu wydają: wileński
oddział uprawy tytoniu na ulicy
Aguonij (Makowa) 12-19, oraz
instruktorzy tytoniowi w Tro-
kach, Wilkomierzu i Uciańcu,
agronomie powiatowi i rejo-
nowi, a także instruktorzy kul-
tur specjalnych. Obecnie wszyst-
cy rolnicy powinni zaopatrzyć
się w takie zezwolenia. Byłoby
pożądany, aby i uprawiający
tytoni według zezwoleń sadzili
papierosowy tytoni lepszych
gatunków, nie machorkę. (f)

BIEG NA PRZELAJ.

W dniu 10 b. m. o godz. 18 (6 pp)
odbędzie się w lesie na Zakrecie
miedzy szkolny bieg na przelaj.
Dystans jeden i dwa kilometry.

„L. G. S. F.” (Wilno) W PONIE- WIEZU.

W sobotę 5 czerwca w Wilnie
pokonali w koszykowie miejscow-
y „L. G. S. F.” 13:12 (10:6).
Następnego dnia w niedzielę re-
zegrano mecz z poniewieskim
„Perkuną” 20:7 (9:6). Najwięk-
szą ilość punktów dla drużyny wi-
leńskiej zdobył Katillus. (K)

Chcesz mieć światło
elektryczne —
oszczędza je!

Roosevelt zważa strajk górników

SZTOKHOLM (DNB). Wobec pogroźki Roosevelta, że każdy strajkujący górnik podlega wciągnięciu go do służby wojennej, wezwał prezes związku górników Lewis strajkujących robotników kopalni Stanów Zjednoczonych, aby od poniedziałku przystąpili do pracy. Lewis opublikował przedtem oświadczenie, w którym ostro atakuje wojenny urząd pracy, gdyż popierał on nieprzejednane stanowisko właścicieli kopalń.

Izba reprezentantów przyjęła ustawę anty-strajkową 231 głosami przeciwko 141, którą teraz przekazano do decyzji senatu. Na podstawie tej ustawy istnieje możliwość wymierzenia Lewisa w kary pieniężne w wysokości 5.000 dolarów albo kary więzienia na okres jednego roku, lub obydwóch tych kar, o ile on będzie stał na stanowisku dalszego prowadzenia strajku w kopalniach, obsadzonych przez rząd Stanów Zjednoczonych.

Nowa fala agitacji bolszewickiej w Syrii

RZYM (DNB). Na pewnym zebraniu, odbytym w Damaszku z inicjatywy władz gaulistowskich Syrii — mimo istnienia stanu oblężenia — zdecydowano założenie syryjskiej partii komunistycznej. Również i w innych miastach Syrii odbyły się zebrania

sympatyków bolszewizmu. Komuniści wykorzystali „likwidację” kominternu w celu zwiększenia agitacji w tych krajach, które jako sojusznicy Związku Sowieckiego nie odważają się sprzeciwić nowej fali agitacyjnej na rzecz bolszewizmu.

Wzrost agitacji bolszewickiej w Egipcie

RZYM (DNB). Zaledwie Egipt wznowił stosunki dyplomatyczne ze Związkiem Sowieckim pod naciskiem Anglii, gdy już agenci bolszewicy rozwinięli ożywiającą działalność agitacyjną.

Członkowie Związków rozmaitych zakładów przemysłowych otrzymali wezwanie do tworzenia kółek komunistycznych i zbierania składek na rzecz armii so-

wieckiej. „Związek popierania Rosji Sowieckiej” wystąpił obszernym programem o bolszewickich „wyczynach kultury”, przeznaczonym przede wszystkim dla osiągnięcia wpływów na wykształcone sfery Egiptu. Również Związek komunistów arabskich rozpoczął rozpowszechnianie odezw na rzecz Związku Sowieckiego i idei komunistycznych.

Wiadomości z dnia

CZWARTEK
Majgorzaty
Wschód słońca 3.45
Zachód słońca 20.54

DZIŚ ZACIEMIAMY OKNA OD GODZ. 21.35 DO GODZ. 3.00

— WYJAŚNIENIE W SPRAWIE KUPONÓW LITEROWYCH. W

Od Wydawnictwa.

Celem uniknięcia reklamacji i przerwy w otrzymywaniu gazety prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o wpłacenie prenumeraty na m-c następnego do dnia 25-go każdego miesiąca.

Wpłaty otrzymane po 25 będziemy zaliczać na dalsze okresy.

Jednocześnie prosimy o dokładne i czytelne podawanie adresów.

NA SREBRNYM EKRANIE

Kino «Casino» — «Człowiek, o którym się mówi»

Po kilku poważniejszych filmach, jakie w ostatnich czasach oglądaliśmy na ekranach wileńskich kin, nadeszła obecnie „passa” na komedie filmowe. I tak kino „Soldatentheater II” wyświetla szampańską komedię „Kochaj mnie”, a kino „Casino” — nie mniej wesoły film: „Człowiek, o którym się mówi”. Już sam zespół artystów, jacy kreują trzy główne role męskie tego filmu (Heinz Rühmann — Toni, Theo Lingen — jego służący i Hans Moser — wujaszek)

związku z naszą notatką zamieszczoną w „Goncu” z dnia 8 b. m. (Nr. 581) p. t. „Co otrzymamy na litery kartek żywnościowych”, podajemy do wiadomości, że wymienione artykuły te będą wydawane na podstawie specjalnych kart osobom, którym przysługuje prawo do kupowania w kantynach wojskowych.

związków z naszą notatką zamieszczoną w „Goncu” z dnia 8 b. m. (Nr. 581) p. t. „Co otrzymamy na litery kartek żywnościowych”, podajemy do wiadomości, że wymienione artykuły te będą wydawane na podstawie specjalnych kart osobom, którym przysługuje prawo do kupowania w kantynach wojskowych.

związków z naszą notatką zamieszczoną w „Goncu” z dnia 8 b. m. (Nr. 581) p. t. „Co otrzymamy na litery kartek żywnościowych”, podajemy do wiadomości, że wymienione artykuły te będą wydawane na podstawie specjalnych kart osobom, którym przysługuje prawo do kupowania w kantynach wojskowych.

zgóry zapowiada odpowiednią porcję humoru. To też w wielu momentach akcji publiczność wybucha salwami śmiechu. Szczególną wesołość wywołuje naprawdę doskonała scena jeżdżenia w górę i na dół na sznurze, przywiązany do szafy. Należy również parę słów wspomnieć o jedynej kobieciej roli tego filmu: Bianki — królowej powietrza. Gusti Huber w jej roli w zupełności odpowiada swoim trzem partnerom. (f)

— BĘDĄ CZYNNIE TRZY ŁAŻNIE. W dniach 11 i 12 czerwca będą czynne dla ludności miejskiej trzy łaźnie. Łaźnia Nr. 2 przy ulicy Stefańskiej 29, łaźnia Nr. 3 przy ulicy Popławskiej 3 i łaźnia Nr. 6 przy ulicy Zawalnej 21. Kasy tych wszystkich łaźni są otwarte od godziny 10 do 19 (7 p. p.). (f)

ZNÓW PALĄ SIĘ SĄDZE W KOMINIE. Mimo ciągłych ostrzeżeń wciąż jeszcze powtarzają się wypadki zapalenia się sadzy w kominie. Przed kilku dniami powstał pożar w kominie domu Nr. 24 przy ulicy Gedimino (Mickiewicza). Był to już drugi taki pożar w tym domu. Palące się sadze w kominie zostały szybko ugaszone przez strażaków. (f)

— **POŻAR PRZEZ NIEOSTROŻNOŚĆ.** Z prowincji donoszą o wielkim pożarze, wywołanym przez nieostrożność, który zdarzył się we wsi Gintaty (pow. Rakiszki). Ogień wybuchł w zagrodzie rolnika Piotra Ginotisa, a podsycający i rozszerzający przez wiatr objął przylegające domy. Dopiero po 4 godzinach udało się pożar ugasić.

Splonęło 7 domów mieszkalnych (między innymi szkoła), oraz 9 budynków gospodarczych z liczącym tysiąc inwentarzem. Ogólne straty wynoszą 130 tys. marek. Pożar ten jest jednym ostrzeżeniem, wskazującym na konieczność większej ostrożności w obchodzeniu z ogniem. Szczególnie teraz w lecie trzeba na to zwracać baczniejszą uwagę. Nie można dopuścić, aby przez lekkomyślność, czy nie

ostrożność niszczyło się dobro ogółu.

— **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.** W sobotę wydarzył się nieszczęśliwy wypadek z Makasewiczem Janem, zamieszkałym przy ul. Stefańskiej 9—15, który przechodząc ulicą Jagiellońską trafił pod auto. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził silne obrażenia głowy i przewiózł go do szpitala św. Jakuba. (f)

OFIARY

Dla biednych polskich dzieci 40 RM. od robotników z Ogrodowictwa Nr. 12 z Kopanicy 10. Zamiast kwiatów na grób s. p. Anny Papis 30 RM dla biednych polskich dzieci składa Rodzina. Adolf Naciewicz dla inwalid Komara 5 RM.

Obwieszczenie

KURSY JEZYKA NIEMIECKIEGO W ŚWIRZE.

1 czerwca 1943 r. rozpoczynają się kursy języka niemieckiego dla początkujących i zaawansowanych w Świrze.

Zgłoszenia są przyjmowane tamże w biurze delegata powiatowego Zw. Zaw. codziennie od 7 do 17.

Obwieszczenie

KURSY JEZYKA NIEMIECKIEGO W MICHAŁISZKACH.

1 czerwca 1943 r. rozpoczynają się kursy języka niemieckiego dla początkujących i zaawansowanych w Michałiskach.

Zgłoszenia przyjmuje tamże kierownik szkoły codziennie od g. 7 do 17.

KINO

Soldatentheater II (Wileńska) 38

„KOCHAJ MNIE”

„CASINO” (Wileńska) 47, tel. 6—77

„Człowiek, o którym się mówi”

„ADRIA” (Wileńska) 36, tel. 10-37

„Silniej niż miłość”

„MUZA” (Nowogrodzka) 8, tel. 6-62

„Patrol H. Garten”

„AUSZRA” (Zawalna) 54, tel. 10-70

„Ferdynand Rajmund”

„Kolejowe” (Kolejowa) 14, tel. 14-13

„Święta i jej błazen”

„GRAŻYNA” w N. Wilejce.

„Wieczór na łące”

Przedprzedaż

bilietów

do rewii „Ali-Baba”

odbywa się w Antykwaracie

przy ul. Wileńska (Wileńskiej) 16

między godz. 10—14 i w sklepie

zabawek Didzioj (Wileńska) 32.

KUPIĘ:

dyktę, deski brzożowe, pomex, lustra,

szkło i szelak.

PRACOWNIA MEBLI

Wileńska (Wileńska) Nr. 5.

Uwaga! Porady bezpłatnie.

Na wszelkie swądzące schorzenia

skórne, swierzbi (krośta) trądzik i p.

Maść i płyny lecznicze otrzymać

możesz. Trak (Trocka) 17 m. 5, w

godz. od 10—12 i od 16—19. Tamże pi-

ławkę do nabycia. Fel. med. F. Harski.

KUPIĘ

szelak, po iturę, maszynę szteperską

oraz 12 metrów gobeliny jednakowe-

go koloru, może być w 2 odcinkach.

PRACOWNIA MEBLI

Wileńska (Wileńska) Nr. 32.

CYRK w Wilnie

rozbił swoje namioty

przy ul. Pylimo (Zawalnej) na

Rynku Drzewnym

Przedstawienia codziennie o godz.

17 i 19, w niedzielę i święta o go-

dzinie 14.30, 16, 5 i 19

Dla wygody publiczności przedprze-

daż bilietów odbywa się w godz.

8—15 w księgarni i ul. Gedimino

(d. Mickiewicza) 23, tel. 1212 i w

księgarni V przy ul. Didzioj (Wile-

ńska) 38, tel. 1115, a od godz. 15 w

kasie cyrku. W niedzielę i święta

kasa cyrku jest otwarta od 12 godz.

Różne

CHIROMANTKA -

wrózka portretu z natury i fotografii,

oraz pejsze obra-

zanie i wszelkie inne

prace w zakresie na-

larstwa artystycznego

wchodzącej.

Gedimino (d. Mickiewicza) 41—15.

PLASZCZ gabardynowy,

marynarka czarna z jaszc-

zkiej skóry, zamie-

nię na opał. Gedimino 44—24, do-

wiedzieć się codzie-

ni od 9 do 11 i od 14 do 16.

DAMSKIE czarne

pantofle z jaszc-

zkiej skóry, zamie-

nię na opał. Gedimino 44—24, do-

wiedzieć się codzie-

ni od 9 do 11 i od 14 do 16.

FOTO - AMATO-

RZY filmy wywo-

lują, kopiuje, wy-

konuje powiększe-

nia już na następ-

ny dzień, pracow-

nia fotograficzna

przy ul. Gedimino

(Mickiewicza) 28—

3 (wejście z Jaskół-

ki d. Dąbrowskiego).

Otwarta w godz. 10—16

oprócz niedziel i

święt. Wyświetla

specjalne życzenie

za 3 godz. Wysła-

foto-operatora dla

dokonania zdjęć

amatorskich z uro-

czystości, zabaw,

dzieci i t. p.

GARSONKE wel-

nianą koloru szafi-

rowego, płaszcz ka-

pielowy damski,

kurteczka damski

jedwabny, zamie-

nię na opał. Skapo

(Skopówka) 6—11.

KAPE biała lub

imbrzyk elektrycz-

ny, zamienie na

opał. Savanorij

Aleja (Legionowa)

23—3.

LAKIERKI damskie

posonożki Nr. 36,

zamienie na spo-

nie na wysoki

wzrost. Pilies (Zam-

kowa) 18—11.

SZAFKI trzydziw-

io, zamienie na

drzewo lub dam-

skie ubranie. Kal-

warij (Kalwaryjs-

ka) 12—8 (wej-

ście z podwórka).

PLASZCZ letni, po-

stawiono dnia 6

czerwca przy ul.

Zigmanto (Zyg-

muntowska) ko-

ło budki elektrycz-

nej. Uprasa się ucze-

liwego znaleźć o-

dniesienie za wy-

nagrodzeniem wła-

ścielowi. Sv. Onos

(Sw. Anny) 7 m. 2.

(wejście od ulicy).

PANTOFLE gumo-

wy nowe Nr. 37,

gumowy dywanik

i poduszki używa-

ne, zamienie na

damskie pantofle

skórzane sportowe

Nr. 20 w dobrym

stanie. Zygmunto

(Zygmuntowska) 22

(3. dzwonek elek-

tryczny).

PLASZCZ letni, po-

stawiono dnia 6

czerwca przy ul.

Zigmanto (Zyg-

muntowska) ko-

ło budki elektrycz-

nej. Uprasa się ucze-

liwego znaleźć o-

dniesienie za wy-

nagrodzeniem wła-

ścielowi. Sv. Onos

(Sw. Anny) 7 m. 2.

(wejście od ulicy).

ZAMIENTE tapce-

ry szerokie w do-

brym stanie na

opał. Jaskółki (Ja-

skółki) 18 m. 7

(wejście z ulicy).

ZAMIENTE czarne

kostium kąpielowy

w dobrym stanie

na drzewo, lub su-

kienki. Jaskółki

(Jaskółki) 3—5

od godz. 12 do 13.

ZAMIENTE maszy-

ny firmy „Singer”

i materiał na dam-

ski kostium na

opał. Svitrigailos

40—5.

ZAMIENTE order

na 6 mtr. drzewa

z Tauru (madi